

Studeren tijdens corona

Eén vraag spookt alle musici door het hoofd: hoe ziet de toekomst van de klassieke muziek eruit – welke rol is er voor ons weggelegd? Maar wat als ze collectief terugkeerden naar de essentie van hun muziekmaken?

Het afgelopen jaar is het duidelijk geworden dat de pandemie geen onderscheid maakt tussen muziekstudenten en doorgewinterde professionals. Fietsend door het spookachtig stille Amsterdam zijn er posters te zien die psychologische hulp in deze moeilijke periode adverteren. Alle studies en activiteiten die het studenten mogelijk maakten stoom af te blazen vinden al online plaats sinds de vorige lente, of ze zijn simpelweg tot nader order afgelast. Waar bevinden de muzikanten zich hierin, voor wie optreden een bron van levenskracht is? “Ik heb moeite om gewoon achter mijn instrument te gaan zitten”, is een veelvoorkomende uitspraak, of zelfs: “Ik weet niet waarom ik nog mijn repertoire studeer?”

Stilte en een spoedcursus geduld

We worden als musici opgevoed met een kritisch oor, reikend van ons instrument tot het monitoren van de eigen studie en alles daaromheen. Waar niemand echter op voorbereid kon zijn was dat leven en studeren in een pandemie onvoorwaardelijk anders zijn. Het vergt een radicale revisie van alle mogelijk doen voor zowel de korte als lange termijn. Stug doorstuderen zonder deadlines is iets wat voor vrijheid en introspectie kan zorgen, maar ook een confronterende werking kan hebben. Zonder wekelijkse lessen of concerten viel die creatieve dialoog weg. Vele concoursen en festivals die jonge musici hun carrière doorbraak zouden bezorgen zijn afgelast. Zo zijn bijvoorbeeld de kandidaten van het Liszt Concours 2020 de dupe geworden van de lockdown. Deze jonge helden hebben op zijn minst een jaar

gewerkt aan het voorbereiden van bijna drie uur muziek om te presenteren aan een internationale jury toen corona ze abrupt de mond snoerde. Studenten hebben wereldwijd in rap tempo moeten leren vertrouwen op hun muzikale instinct.

Mozaïek van interacties

Hoewel de eerste pilot-concerten alweer worden georganiseerd, is er van externe inspiratiebronnen vrijwel geen sprake. Om toch deze creatieve luwte te benutten en voorlopig de externe motivatie om te zetten in interne motivatie, loont het om te zoeken naar nieuwe kleuren en texturen met ons instrument en ons te herinneren waarom we dit allemaal doen. Welke drijfveer heeft ons al die jaren überhaupt verbonden met muziek? Wat voor dromen hebben we voor onze toekomstige carrière? Het stellen van deze vragen zal helpen de huidige situatie zo goed en zo kwaad als dat gaat te

accepteren en verder te gaan op onze ervaringen uit het verleden. Ik kan me nog een masterclass herinneren in het nazomerse Italië, waar één van de professors zei: “Speel deze passage nu eens zo warm en geurig als een vers brood...” Zijn dit soort ervaringen nu een gemis? Zeker, maar het laat mij ook stilstaan bij wat ons verrijkt, bij dat mozaïek van ervaringen dat ons maakt tot wie we zijn.

MARIA NIKIFOROV

Maria Nikiforov studeert aan het Conservatorium van Amsterdam bij Frank Peters en bereidt zich voor op het eindexamen.